De Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

VIJFDE JAARGANG
No 17 — 24 APRIL 1954

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

EEN VRIJE MIDDAG

Hekkie kwam tóch

Jakkes, wat een weer! En het is warempel al bijna Mei!"

Kees dacht het en Jaap zei het. Zij kwamen uit school, de kragen hoog op en de handen diep in de zakken. En zo gingen zij naar huis, met verdrietige gezichten, en lang niet zo spraakzaam als gewoonlijk.

„'t Regent nu al twee dagen en nachten aan één stuk!" mopperde Kees. „Let maar eens op.... geen enkele wedstrijd gaat door!"

„Nee, dat zal wel niet!" Jaap keek eens naar de grauwe, donkere lucht, waaruit de regen zonder ophouden nederviel. „De velden zijn één modderpoel! Ik denk, dat je er wel...."

Jaap zweeg, en hij bleef staan — vlak voor het afdakje naast de winkel van bakker Sprenk.

„Zwemmen kunt!" had hij willen zeggen, maar in plaats daarvan vroeg hij: „Zie je, dat hij er nog altijd zit?"

Kees was ook blijven staan. Het water gutste van het schuine, lage dak, en het arme, verkleumde hondje, dat er onder zat, scheen er met zijn droevige, bruine oogjes al maar naar te kijken. Totdat het kleine, rillende dier de beide jongens zag, en een zacht en klaaglijk gehuil liet horen.

„Ik denk, dat hij verdwaald is," zei Kees.

„Nee, dat kan niet!" wist Jaap. „Een hond vindt de weg toch terug door zijn reuk? Ik denk, dat men het beest met opzet heeft achtergelaten om het kwijt te zijn en dat het niet meer naar huis durft. Weet je wat? Wij gaan aan Sprenk vragen, of hij hem in huis wil nemen. 't Arme dier gaat hier dood van nattigheid en kou!"

„Ik ga met je mee!" zei Kees dadelijk.

De jongens aarzelden geen ogenblik, en samen gingen zij de bakkerij in, die naast de winkel was.

„Wel?" vroeg de bakker, die juist een blik met koekjes in de oven schoof.

Maar Jaap aarzelde toch nog even. Zou de baas niet boos worden, als hij over die hond begon?

Nee.... daar hoefde hij niet bang voor te zijn. Sprenk was een aardige baas, die met iedereen goede maatjes was.

„Er zit al twee dagen een hondje onder uw afdak!" begon Jaap flink. „Als het beest daar blijft, sterft het nog van kou en gebrek! Zou u hem niet in huis willen nemen, alstublieft?"

Baas Sprenk dacht even na en toen lachte hij eens.

„Ja, jongens.... ik heb de stakkerd óók gezien!" sprak hij. „Ik heb net zoveel medelijden met hem als jullie, hoor! Maar.... honger heeft het beestje niet! Daar zorg ik voor! Ik heb hem gisteravond nog een dik gesmeerde boterham en een schoteltje melk gegeven, en vanmorgen een halve krentenkoek met een paar brokjes vlees. Maar in huis nemen, nee.... daar denk ik niet aan, hoe graag ik het ook zou willen! Ik houd twee katten, omdat ik zoveel muizen heb, maar jullie begrijpen.... twee poesen en een hond.... nee, jongens, daar komt hele dagen oorlog van! Als één van jullie hem eens nam, zeg?"

„Ja...." zei Jaap.

„Niet gek bedacht," vond Kees.

„Een paar koekjes?" vroeg de vriendelijke man.

De twee vriendjes lachten maar eens, en de bakker nam een handvol koekjes van een blik.

„Alsjeblieft!" zei hij.

„Dank u wel!" antwoordden de jongens, en zo verlieten zij de bakkerij.

Maar zij gingen niet dadelijk naar huis, want de jongens hielden elk het hondje een van hun koekjes voor.

Het kleine dier jankte even, maar toen kwispelstaartte het toch. Het snuffelde eens aan het koekje van Kees, en even later aan dat van Jaap. Toen nam hij het koekje en legde het voorzichtig naast zich

Bij de voorplaat

EEN VRIJE MIDDAG

Hoera! 'k Ben vrij,
Nu naar de wei!
Komt allen mee naar buiten,
Waar blij de vogels fluiten,
'k Ga stoeien met Brunet, de hond,
En rollebollen op de grond,
'k Wil niet meer denken aan de klas,
Maar heerlijk dromen in het gras
En.... naar de wolkjes turen
En.... naar de haasjes gluren
En.... kijken naar de treinen,
Die achter 't bos verdwijnen,
En.... luisteren naar het klokkenspel,
Ik ken die leuke liedjes wel!
'k Zie heel ver weg de toren,
En kan de tram zelfs horen,
O, jongens, wat is 't reuzenfijn
Om eens een dagje vrij te zijn,
Geen rekenen, geen tekenen,
Geen aardrijkskunde, gym of taal,
Zingt met mij mee nu allemaal:
Hoera! 'k Ben vrij,
Nu naar de wei,
Komt allen mee naar buiten,
Waar blij de vogels fluiten,
Een vrije dag, dat is zo fijn,
Een dag vol vreugde en zonneschijn!

„Er zit al twee dagen een hondje onder uw afdak," begon Jaap flink.

neer, en zo ging het ook met het andere.

„Wat een slimmerd!" vond Kees. „Hij wil de koekjes bewaren, omdat hij natuurlijk nog geen honger heeft!"

„Ja...." zei Jaap. „Maar wat hééft het beest er eigenlijk aan! Als hij hier blijft, is hij morgen doodziek!"

„Nou, dan neem je hem mee!" stelde Kees voor.

„Dat zou ik gisteren al gedaan hebben," zei Jaap. „Maar moeder houdt niet erg van honden. Ik geloof, dat zij er bang voor is."

„Hoe kán dat nou!" lachte Kees.

„'t Is toch zo!" verzekerde Jaap. „Maar tóch ga ik het vragen, hoor!"

„Nee, vent.... het kan niet! Werkelijk niet!" zei zijn moeder. „Je kunt een hond niet altijd in huis houden, en als hij dan weer binnenkomt, vind ik overal zand en modder op mijn kleed. En dan... wie weet, hoe zo'n hond nog groeit, en als zo'n beest dan tegen mij opspringt.... o! Ik ril al, als ik er aan denk! Maar dat is niet eens het ergste, hoor! Verbeeld je, dat zo'n beest met Dorie gaat stoeien, en haar ondersteboven loopt! Nee, Jaap.... zeg nu zélf.... dat zou vreselijk zijn!"

Toen de twee vrienden 's middags naar school gingen, vertelde Jaap, wat moeder had gezegd.

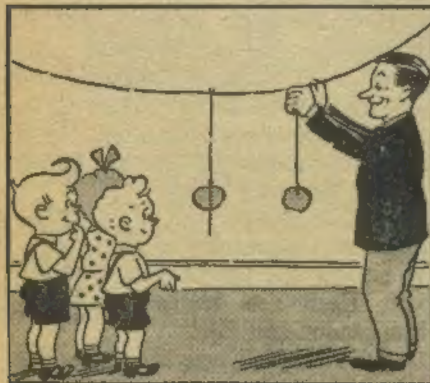
„'t Is vervelend, hoor!" vond Kees. „Maar ik weet er wel een middeltje op! Ik neem de kleine zwerver mee. Ik heb het er thuis al over gehad, en het mag! Het hondje komt een tijdje bij óns!"

„Ja, een tijdje...." Het gebeurt niet vaak, dat een jongen zucht, maar nú deed Jaap het toch. Want niet alleen, dat hij het hondje niet mocht hebben, maar over een maand verloor hij ook zijn vriend. De vader van Kees was brigadier bij de rijkspolitie, en hij was overgeplaatst naar Amersfoort.

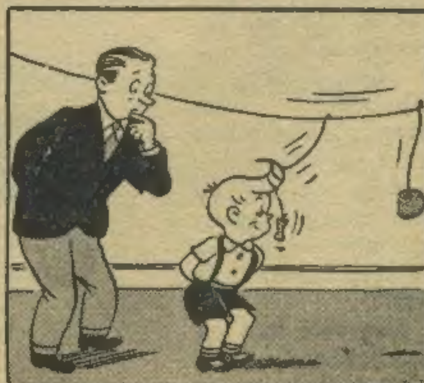
Maar bovendien....

Kees hield dolveel van dieren, en als het hondje bij hem in huis kwam, wel, dan zou het dier al

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

spoedig van hem gaan houden. Dan bleef hij, Jaap, een vreemde voor het aardige beest!

„Nu moet je niet zo raar kijken!" lachte Kees. „Ik weet best, waar je over denkt! Maar daar weet ik óók een middeltje op! Kijk eens, ik zal niet aardig voor hem zijn. Ik sla hem natuurlijk niet, maar ik geef hem geen eten en drinken. Ik streel hem niet, en speel en wandel al evenmin met hem!"

„Dat's raar, hoor!" vond Jaap.

„Niet zo raar als je denkt!" zei Kees. „Vóór en na schooltijd en 's avonds kom je bij ons, en jij geeft hem zijn voedsel. Jij stoeit en speelt en loopt met hem, en hoe méér je dat doet, hoe leuker ik het vind! Begin je 't nu te begrijpen, Jaap?"

„Nou, eerlijk gezegd...."

„Maar, jongen, het is toch zo helder als glas? Als jij je altijd met hem bemoeit, dan houdt hij toch immers alleen maar van jóú? Als wij dan in Amersfoort zijn, en hij is bij je in huis — want je krijgt hem.... ik heb er zo'n voorgevoel van! — dan zullen jullie het al dadelijk wát goed met elkaar kunnen vinden!"

„Ja, als je het zó bekijkt...." Jaap lachte eens, want het was uitstekend bedacht. Maar toen betrok zijn gezicht opeens. „Ik vind het zo vervelend, dat je weggaat!" zei hij zacht.

„Ja, doe er maar eens wat aan!" mopperde Kees. „Denk je, dat ík het prettig vind? Wie weet, of je in de grote vacantie niet bij ons komt logeren, zeg! Ik heb het al aan vader en moeder gevraagd. Het mag best! Maar nu eens iets anders! Ik wou dat ik wist, hoe het hondje heet!"

„Wel, dát is nogal eenvoudig!" wist Jaap. „Je noemt een heleboel hondennamen, en als hij dan de zijne hoort, zal hij wel blaffen en opspringen, of zo iets!"

Nog vóór half vijf was het hondje al bij Kees in huis, en eer er tien minuten verlopen waren, wist hij, dat zijn nieuwe huisgenoot Hekkie heette. Kees had wel twintig namen laten horen, maar toen hij „Hekkie....!" riep, sprong het bruine diertje op en likte de handen van zijn nieuwe baas. Dat was voor Kees natuurlijk genoeg. Hij vond het wel leuk, dat het hondje zo vriendelijk was, maar telkens als het naar hem toe kwam, joeg hij het weg.

Kees deed, zoals hij zijn vriend had beloofd. Hij snauwde maar tegen het arme dier, en daar Jaap elk ogenblik met een boterham en een stukje worst verscheen — worst, die hij stilletjes van zijn portie thuis bewaarde — werden Hekkie en hij de beste maatjes.

Totdat Jaap op een middag na schooltijd thuiskwam met zijn bruine vriend in zijn arm. Het was prachtig weer. Moeder zat in het tuintje voor het huis te breien, en de kleine Dorie speelde met haar houten paardje en haar pop.

Jaap had een kleur. Hij móést het nu vragen, want morgen vertrok Kees naar Amersfoort.

„Moe...." begon hij. „Hier hebt u Hekkie nu! Vindt u hem geen snoes? Nou, we zijn al dikke vrienden, hè? Mag hij nu bij ons komen? U ziet, hoe braaf hij al is! Dorie.... vind je 'm óók niet leuk?"

Dorie kwam dadelijk aandribbelen en streelde Hekkie over zijn kop.

„Kind, kom hier! Gauw dan toch!" Moeder was overeind gevlogen, en haar breiwerk gleed op de grond. „Moet die hond in je handjes bijten?"

„Dat doet hij niet!" protesteerde Jaap.

Maar moeder luisterde niet naar hem. Zij nam Dorie op haar arm en ging haastig naar haar stoel.

„Waf.... waf.... waf...." blafte Hekkie zacht.

Het hondje begon onrustig te worden.

„Wat heb je toch?" vroeg Jaap verbaasd. Toen zette hij hem op de grond. „Ziezo.... heb je nu je zin?"

„Pak hem! Houd hem vast!" riep moeder.

En toen....

Jaap kon zijn ogen niet geloven, en moe wist óók niet, wat zij zag.

Hekkie vloog op het gevallen breiwerk toe. Hij nam het voorzichtig in zijn bek en bracht het zo naar moeder.

„Waf....!" zei Hekkie tevreden. „Waf.... waf.... waf!"

Jaap danste van blijdschap in het rond.

„Ziet u dat, moe?" juichte hij. „Hek kan warempel apporteren! Nee, dát had ik toch niet gedacht!"

„Waf....!" riep Hekkie weer. Het goedige dier keek oplettend om zich heen, en....

Daar zag het Dorie's paardje liggen. Twee sprongen, en.... hij had het al tussen de tanden. Toen snelde hij op het meisje toe en hield haar het paardje voor.

„Kif.... kif....! Kef.... kef!" klonk het zacht.

Het betekende zeker: „Mag ik blijven? Ik zal erg lief voor jullie zijn!" want hij legde zijn kleine kop voorzichtig op Dorie's beentje, en met zijn goedige, bruine ogen keek hij eerst moeder en dan het kleine meisje smekend aan.

Nú wist moeder, dat er voor haar angst niet de minste reden was geweest, en dat het nieuwe vriendje van Kees een trouwe en lieve huisgenoot zou zijn.

„Hek mag blijven, hoor!" lachte zij.

Jaap kon zijn ogen niet geloven....

Simpie Kannalles

21. Zoals gezegd, wandelde Siempie op zijn gemak terug en in het huis van Tunneke's oom aangekomen, ging hij eerst wat boterhammen eten. Hij maakte daarbij een enorm aantal borden, messen, bekers en kopjes vuil, die hij allemaal netjes naar de keuken bracht, waar hem een onaangename verrassing wachtte: er stond nog meer vuile vaat, zodat hij zich gedrongen voelde meteen af te gaan wassen. Hij wist heel goed, dat dit met heet water moest gebeuren en daarom vulde hij een grote teil met water. Toen hij merkte, dat hij de teil niet meer kon tillen, gooide hij wat van de inhoud er uit (op de grond) en daarna zette hij hem keurig op het fornuis.

22. „Zo," zei hij, „nu kan ik net zo goed meteen hier blijven en eten gaan koken." Door het water plassend haalde hij aardappelen en een mes en even later zat hij op een keukenstoel aardappels te schillen. „Ik begrijp niet, dat vrouwen daar zo lang over doen," mompelde hij. „Je snijdt gewoon aan de boven-, de onder- en de vier zijkanten een plakje af en klaar ben je." Nu, Siempie was vlug klaar, dat verzeker ik je. Het gekke was alleen, dat hij veel meer schil dan aardappel overhield, maar daar trok hij zich niets van aan. Hij was juist van plan de aardappelblokjes in de pan te doen — het kwam helemaal niet bij hem op, dat het nog lang geen etenstijd was — toen er gebeld werd.

23. Siempie liet alles in de steek en haastte zich naar de voordeur, waarbij hij wel een paar natte voetstappen achterliet. Het was de bakker, die gebeld had, en natuurlijk wilde die meteen weten, waarom Tunneke hem niet kwam helpen. Siempie legde hem omstandig uit, waarom Tunneke er niet was en hij nu het huishouden deed. „Ik kan dat uitstekend," zei hij. „Ik doe alles met overleg, zie je, dat bespaart tijd. Zo, geef mij nu maar vijftien broden en dertig kadetjes, dan hoef je van de week niet meer terug te komen!" En hoewel de bakker heftig protest aantekende, hield Siempie voet bij stuk en kocht hij al dat brood.

24. Nu heb ik de bakker ook tijd bespaard, dacht Siempie. Ik begrijp niet, waarom die man zo te keer ging. Op dat ogenblik zag Siempie de vuile voeten in de gang. „Hoe komt dat nu weer?" mopperde hij, en hierover denkend stapte hij de keuken in. Zijn lading brood benam hem het uitzicht en daardoor zag hij de schillen niet, die op de keukenvloer in het water dreven. Bij de tweede stap kwam zijn voet al op een schil terecht en met een kreet van ontzetting verloor hij zijn evenwicht. Hij liet de broden vallen, sloeg wild om zich heen, greep de teil met heet water vast en al vallend trok hij die over zijn hoofd....

Wordt vervolgd

Nuttige insecten

ZONDER BIJEN GEEN FRUIT

De meeste kinderen weten van bijen alleen, dat ze honing verzamelen en steken kunnen. Maar de zeer grote betekenis, die deze insecten hebben voor de bestuiving van bloemen en gewassen, is hun volslagen onbekend.

Laten we eerst eens uitleggen wat „bestuiving" eigenlijk is.

Als we een bloem bekijken, bijvoorbeeld een appelbloesem, dan zien we daaraan mooie, witte of rose gekleurde blaadjes. Dat zijn de zogenaamde kroonbladeren, waaronder de groen gekleurde kelkblaadjes zitten. Binnen in de bloem bevinden zich de meeldraden en de stampers. De meeldraden leveren het stuifmeel. Dat is een fijn, geel poeder, bestaande uit heel kleine, fijne korreltjes. Onder in de stamper liggen de bloemeitjes.

Het bovenste deel van een stamper in doorsnede. Enkele stuifmeelkorrels liggen er op. Ze zijn bezig te kiemen en door de stamper naar beneden te groeien, waar zich de eitjes bevinden.

Nu is het zo geregeld in de natuur, dat als een boom vrucht wil dragen, enkele korreltjes stuifmeel op de stamper terecht moeten komen. Dit noemt men nu de bestuiving.

Deze korreltjes stuifmeel moeten door de stamper naar beneden groeien naar de eitjes en daarmee versmelten. Eerst dan ontstaan er zaadjes, waaruit nieuwe bloemen, struiken en bomen kunnen groeien.

De paardenbloem. Op de uitgebloeide bloem zijn de vruchtjes gevormd.

Op de tekeningen bekijk je dat maar eens goed. Je weet er dan een heel klein beetje van, want in werkelijkheid gaat dit alles nog veel ingewikkelder.

Nu is het heel dikwijls beter en soms zelfs noodzakelijk, dat het stuifmeel, dat op de stamper moet komen, niet afkomstig is van de meeldraden, die in dezelfde bloem staan, maar van meeldraden uit andere bloemen, en dan liefst nog van bloemen van andere planten of struiken. Dat noemt men dan kruisbestuiving.

Nu hebben sommige planten, zoals rogge, droog stuifmeel, dat gemakkelijk door de wind wordt weggevoerd. Dat geeft dus geen moeilijkheden. In de voorzomer ziet men soms een hele wolk van stuifmeel boven de roggeakker stuiven en alle bloemstampertjes in de buurt krijgen dan wel een stuifmeelkorreltje mee. Zo ontstaan de roggekorrels, die de molenaar tot meel maalt en waarvan de bakker roggebrood kan bakken.

Maar zo gemakkelijk gaat het niet altijd! Vaak is het stuifmeel kleverig en laat het door de wind niet los. En dan komen de insecten, zoals vliegen, wespen, vlinders en bijen te hulp, die dit stuifmeel als voedsel gebruiken. Die kleine diertjes kunnen zelfs niet buiten stuifmeel. Ze gaan er dus op uit, zodra de bloemen bloeien en zoeken overal stuifmeel op. En het is juist dat kleverige stuifmeel dat ze hebben moeten. Zo ziet men in het voorjaar de bijen bij voorkeur op de wilgekatjes, op bloeiende bessestruiken en fruitbomen zitten, want al die bloemen hebben het zo geliefkoosde, kleverige stuifmeel.

Maar op deze wijze vinden de insecten niet alleen voedsel, doch tevens brengen ze het stuifmeel, dat aan hun pootjes of lijfje blijft hangen, van de ene bloem naar de andere over, zodat zij zorgen voor de bestuiving, die de wind niet kon verrichten. De bijen hebben zelfs een klein kammetje, dat uit een aantal stijve haren bestaat, aan hun pootjes zitten en daarmee kammen zij het stuifmeel uit de haren bij elkaar. Dan kneden ze het tot kleine bolletjes, die ze aan de achterpootjes meedragen naar de bijenkorf.

Op hun jacht naar stuifmeel halen de bijen echter ook honing uit de bloemen. Men kan beter spreken van nectar, want er moet feitelijk nog honing van gemaakt worden. In het bloemenvocht dat zij opzuigen zit nog te veel water en dat moet er eerst nog uit. Hoe dat gaat zal ik later weleens vertellen, want dat is een apart en heel interessant verhaal.

Die nectar nu ligt bijna altijd onder in de bloemen en zo wentelen de bijtjes zich door de hele bloemkelk heen. Ze raken dan meteen alle stampers en brengen dus overal de noodzakelijke stuifmeelkorreltjes.

Een bloem in doorsnede: 1. kelk, 2. kroon, 3. meeldraden, 4. stampers.

Wat maakt de bijen nu zo bijzonder belangrijk? Wel, dat zit zo: De imkers houden de bijen gedurende de winter in korven en kasten opgeborgen. Zodra het weer in Maart of April maar even wat zachter wordt, vliegen de bijtjes naar buiten. Er bevinden zich dan reeds bijenlarfjes in de korf die gevoed moeten worden. En daarvoor is uitsluitend stuifmeel en nectar nodig. De wilg, het sneeuwklokje en de crocus bloeien al in Februari. In Maart de aalbessen, de hulst, het koolzaad, de pruim en de paardenbloem en in April-Mei zien we reeds aan het grote fruit, zoals appels en peren, de bloesem komen. En de enige diertjes, die in het prille voorjaar voor de zo hoognodige bestuiving zorgen, zijn de bijtjes, omdat er nog geen vlinders, vliegen, wespen of hommels zijn.

Daarom zijn de bijen zo hoogst belangrijk, want zij verrichten een taak in de natuur, die door geen enkel ander insect kan worden overgenomen.

J. B. M. v. d. Belt

Handschoenen

Het gebruik hiervan is zeer oud en schrijvers uit de oudheid vertellen, dat het gebruik van handschoenen langzaam maar gestadig is overgegaan van het ene volk der oudheid op het andere. De Grieken gebruikten ze alleen ter bescherming der handen bij harde arbeid, terwijl zij later ook aan tafel werden gedragen om bij het eten de vingers niet te verbranden. Bij de Romeinen plukte men olijven met hand-

schoenen aan, maar dit had het nadeel dat aldus geplukte vruchten minder lang goed bleven. Ook onze germaanse voorouders gebruikten handschoenen. Want reeds in de achtste en negende eeuw droegen de hogere standen meestal handschoenen; vooral bij vorsten, edellieden en prelaten heerste daarin grote weelde, daar zij met borduursel, edelgesteenten en kostbare kanten werden versierd.

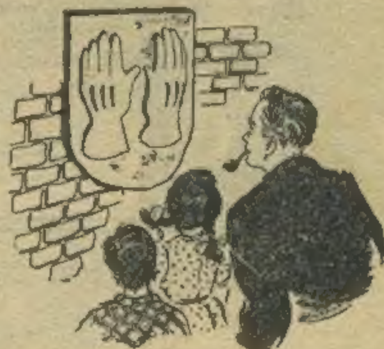
Ook de ridderschap bediende zich van een handschoen als zinnebeeld bij belening of verheffing en zelfs de keizer verleende, door toezending van een handschoen, gewichtige voorrechten, bijvoorbeeld om jaarmarkten te houden, geld te munten enzovoort. Zelfs de goedkeuring tot de aanleg van steden werd op die wijze verstrekt.

Vandaar dat in de wapens van steden weleens een handschoen voorkomt (in dat van Raamsdonk bijvoorbeeld een dubbele handschoen). De nu nog gebruikelijke uitdrukking: *iemand de handschoen toewerpen*, heeft haar oorsprong in het gebruik der ridders, de vijand ten teken van uitdaging de linkerhandschoen voor de voeten te werpen. Raapte de ander de handschoen op, dan was de uitdaging aangenomen.

Onder de regering van Eduard III van Engeland werd Andreas Herkley, graaf van Carlisle, van een verraderlijke briefwisseling met Schotse partijgangers beschuldigd, zodat hij ter dood werd veroordeeld. Op het schavot trok de beul hem de schoenen uit, verbrijzelde met zijn bijl de zilveren sporen en nam hem ook de handschoenen af die hij op de grond wierp en vertrapte, als bewijs dat zijn rang en waardigheid vernietigd waren.

Handschoenen van edellieden en hoge geestelijken waren van leder, terwijl die van ridders met ijzeren schubben waren bezet. Eerst in de dertiende eeuw gebruikte men geweven stoffen, vooral lijnwaad.

Uit de tijd van koningin Elizabeth van Engeland dagtekent ook het gebruik om bij verzoek- en smeekschriften een paar kostbare handschoenen te voegen, die soms met zilveren of gouden munten werden gevuld.

Later werd zulks verboden en dat is misschien nog de reden waarom Engelse rechters, als zij in functie zijn, geen handschoenen mogen dragen: ten teken dat zij zich niet laten omkopen.

v. L.

KIT KARSON en de WAR

BEECHER GRIJNSLACHTE VAN PLEZIER, TOEN HIJ ZAG DAT ZIJN DOODSVIJAND OVER DE KLIPPEN HEEN GING, ACHTERVOLGD DOOR AL DIE BISONS.
HIJ WAS ER ZEKER VAN DAT KIT KARSON ONDER DIE ZWARE DIEREN, DIE EVENEENS NAAR BENEDEN WAREN GEVALLEN, VERPLETTERD WAS.
OOK DIENS BEGELEIDER DIE DE BRIEF IN ZIJN BEZIT HAD, WAS, NAAR HIJ MEENDE OMGEKOMEN EN HIJ BEHOEFDE DUS NIET BANG TE ZIJN, DAT HIJ ZOU WORDEN ONTMASKERD.........

ENIGE UREN LATER KWAM BEECHER BIJ FORT BRIDGER AAN.

OP DIT MOMENT SLOEG DE UITKIJK OP DE TOREN ALARM!

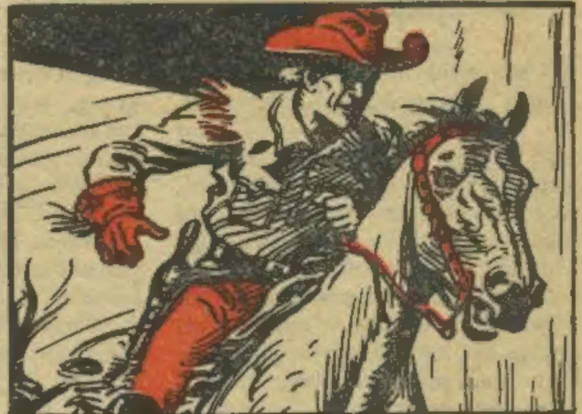

KIT KARSON! M-M-MAAR HIJ IS TOCH.... NEEM ME NIET KWALIJK, KOLONEL! IK HEB DRINGEND WERK TE DOEN! IK HEB HAAST! GOEDEDAG!

HOUDT DIE MAN TEGEN!

HIER IS UW DOCHTER, KOLONEL - EN ZIJ HEEFT DE BRIEVEN OOK VOOR U! IK GA BEECHER ACHTERNA! WAAROM IK DAT DOE, KUNT U LEZEN IN DE BRIEVEN!
CAROL!

BEECHER BEMERKTE AL SPOEDIG DAT KIT KARSON HEM INHAALDE ....

Het verloren

Oosters verhaal door J. Toebosch

In een stad in 't Oosten woonde een eenvoudige linnenwever, Sidi geheten. Hij had altijd door hard werken voor zichzelf en zijn gezin de kost kunnen verdienen, maar was later door ziekte zó achterop geraakt, dat hij enige schulden had moeten maken. Tenslotte had de huiseigenaar gedreigd hem uit zijn woning te zullen laten zetten, als binnen enkele dagen de achterstallige huur niet betaald was. Tevergeefs had Sidi getracht wat geld te lenen.

Zo keerde hij op een avond mismoedig naar huis terug, toen hij opeens in een stille straat tussen wat bladeren iets zag glinsteren. Hij raapte het op en zag nu, dat het een halssnoer van parels was. Sidi kende de waarde er niet van, maar hij begreep wel, dat het zeer kostbaar moest zijn. Geen ogenblik dacht hij er echter aan, het zich toe te eigenen. Ik zal het maar dadelijk naar het politiebureau brengen, besloot hij.

Een paar straten was hij verder, toen er een man met een bel aankwam. Op een kruispunt van straten bleef de man staan en maakte het volk, dat op het belgelui was toegestroomd, bekend, dat de vrouw van de heer Masul een paarlen halssnoer verloren had en dat de eerlijke vinder een beloning van twintig zechienen (één zechien had de waarde van zes gulden!) zou krijgen.

Twintig zechienen! Voor de arme linnenwever een kapitaal! Onmiddellijk begaf hij zich naar de woning van Masul, die, zoals hij wist, een van de rijkste inwoners van de stad was. Hij werd ontvangen door een bediende, die hem vroeg, wat hij wenste. Sidi liet het halssnoer zien en vertelde, waar hij het gevonden had.

„Heb je er al iemand over gesproken?" vroeg de bediende.

„Neen. Ik was op weg naar het politiebureau, toen ik de omroeper hoorde!"

„Daar heb je goed aan gedaan. Mevrouw zal blij zijn, dat het weer terecht is. Geef maar hier; dan zal ik het haar straks ter hand stellen."

„Jawel," zei Sidi.... „maar ik heb ook gehoord, dat een beloning van twintig zechienen is uitgeloofd. En die zou ik nu gaarne hebben."

„Beste vriend," zei de bediende, „ik zou je graag dadelijk helpen. Maar toevallig zijn de heer Masul en zijn vrouw uitgegaan. Kom morgen vroeg om tien uur maar even terug." Tegelijk nam hij het parelsnoer in ontvangst en sloot de deur.

De volgende morgen op het afgesproken uur was Sidi bij de woning van Masul. Dezelfde bediende van de vorige dag deed hem open.

„Hier ben ik weer," zei Sidi opgewekt. „Ik kom mijn geld halen."

„Je geld...." zei de bediende met een verbaasd gezicht en op een toon, alsof hij er niets van begreep.... „Welk geld....?"

„Och kom, dat weet je toch wel? De twintig zechienen voor het vinden van het halssnoer."

„Het halssnoer.... Wat bedoel je toch? Ik weet van geen halssnoer...."

„Schei nu maar uit met je grappen," zei Sidi, die niet anders meende dan dat de bediende gekheid wilde maken.

Maar nu deed de bediende of hij kwaad werd en schold de bezoeker uit voor leugenaar, bedrieger en afperser. Sidi liet zich dat echter zo maar niet zeggen en het werd een grote ruzie. Op het lawaai kwam Masul, de heer des huizes, aanlopen. „Wat is hier te doen, Asan?" vroeg hij.

„Dat zal ik u vertellen, heer," zei de bediende. „Gisteravond is deze vent hier geweest. Hij wilde u geld vragen om, zoals hij zei, zijn schulden te betalen. Nu heeft hij van dat halssnoer van mevrouw gehoord en nu wil hij beweren, dat hij het gevonden en bij mij gebracht heeft. Hij eist nu twintig zechienen."

Masul wendde zich tot Sidi. „Maak dat je weg komt en pas op, dat je hier niet meer met die praatjes komt, want dan zal je met de politie te doen krijgen."

Daarmee kon de wever gaan. Je begrijpt, dat zijn thuiskomst niet zo prettig was als de vorige dag. „Zo'n schurk!" zei zijn vrouw. „Hij wil dat parelsnoer zeker verkopen."

„Ik zal eens naar de kadi gaan en horen wat die er van zegt," zei Sidi.

Zo deed hij. De kadi was een verstandig, rechtvaardig en behulpzaam man. Toen hij Sidi's verhaal gehoord had zei hij: „Van die Asan heb ik al meer gehoord. 't Is een deugniet en een huichelaar en hij heeft een gladde tong. Maar Masul kan geen kwaad van hem horen, ofschoon ik er zeker van ben, dat hij hem bedriegt."

„Maar wat moet ik nu doen?" vroeg Sidi.

De kadi dacht even na. „Ge hebt geen enkel bewijs," zei hij „en een aanklacht zou u dus duur te staan kunnen komen. Daarom zal ik Obed, mijn bekwaamste agent,

halssnoer

de zaak in handen geven en hem opdragen, Asan na te gaan. Maar beloven kan ik u niets. Ge hebt met een sluwe schurk te doen."

Dat begreep Sidi ook. Hij bedankte de kadi en ging heen.

Laat in de avond van dezelfde dag had Obed dienst in een buurt, die niet zeer gunstig bekendstond. Het was er stil. Geen mens was er te zien; de meeste huizen waren bouwvallig en verwaarloosd. Opeens bemerkte Obed een man, die voor hem uit ging. Ondanks de duisternis zag hij, dat het Asan, de bediende van Masul, was.... Wat had die om deze tijd hier te doen....? Onmiddellijk dacht hij aan 't halssnoer....

Ongemerkt volgde Obed de bediende. Na enige tijd bleef deze bij een huis staan, keek rond of niemand hem zag en ging toen naar binnen. De man, die hier woonde, was een goede bekende van de politie. Hij dreef een klein winkeltje, maar men verdacht hem, dat hij gestolen voorwerpen kocht. Het was echter nog nooit gelukt hem te betrappen.

Voorzichtig ging Obed naar de woning. De luiken waren gesloten, maar door de spleten scheen licht naar buiten. De agent bracht zijn oog voor een spleet en zag de winkelier en Asan, die een halssnoer in de hand had. Ze praatten druk met elkaar. Wel kon Obed van hun gesprek geen woord verstaan, maar het was duidelijk, dat ze over de prijs van het sieraad onderhandelden. Eindelijk schenen ze het eens geworden te zijn, want de winkelier telde Asan een aantal goudstukken voor en nam het halssnoer in ontvangst. De bediende stak het geld in zijn zak en ging daarna door een achterdeur weg, waaruit Obed opmaakte, dat hij hier goed bekend moest zijn. De winkelier wachtte tot zijn bezoeker goed en wel vertrokken was, drukte daarna op een plaats in de muur en een deur sprong open. In de ruimte daarachter borg hij het snoer weg en maakte vervolgens de deur weer dicht.

„En wat is dat dan?" vroeg hij.

Nu is het tijd, dacht Obed, rukte de voordeur open en trad het winkeltje binnen.

De koopman schrok hevig, toen hij daar opeens een politieagent voor zich zag.

„Emid," zei Obed, „wie was de man, die zoëven hier was?"

„Ik ken hem niet, heer...."

„Zo, kent ge hem niet? Ge koopt dus een paarlen halssnoer van iemand, die ge niet kent."

„Maar, heer, hoe zou ik een paarlen halssnoer kunnen kopen....? Ik ben maar een arme man...."

Obed ging naar de muur en bemerkte een klein, nauwelijks zichtbaar kringetje. Hij drukte er op en een deur ging geluidloos open. Onmiddellijk viel zijn blik op het snoer. Hij nam het en hield het omhoog. „En wat is dat dan?" vroeg hij.

De koopman, die zijn misdrijf ontdekt zag, kon geen woord uitbrengen.

„Ik neem dit halssnoer in beslag," ging Obed voort, „en gij gaat met me mee naar de kadi om u te verantwoorden. En morgen houden we huiszoeking. Ik denk, dat we dan nog wel meer zullen vinden."

De volgende morgen werd Asan bij de kadi geroepen. In het begin hield hij zich of hij van niets wist en sloeg een hoge toon aan, maar toen de kadi het halssnoer voor de dag haalde en hem vroeg, of hij het niet kende, kon hij niet anders doen dan alles bekennen en werd voor lange tijd opgesloten.

Nog dezelfde morgen ging Masul naar Sidi, bood zijn verontschuldiging aan voor de onvriendelijke ontvangst van de vorige dag, bedankte hem en gaf hem 't dubbele van de uitgeloofde beloning.

En daar bleef het niet bij.

Toen hij van de kadi hoorde, dat Sidi een bekwaam vakman was, stelde hij hem in staat een eigen bedrijf te beginnen.

Bij de huiszoeking in de woning van Emid werden een menigte dingen gevonden, die van diefstal afkomstig waren. Toen werd ook de winkelier tot een langdurige gevangenisstraf veroordeeld.

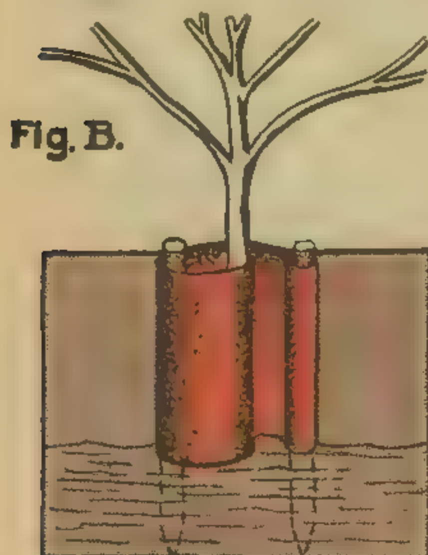

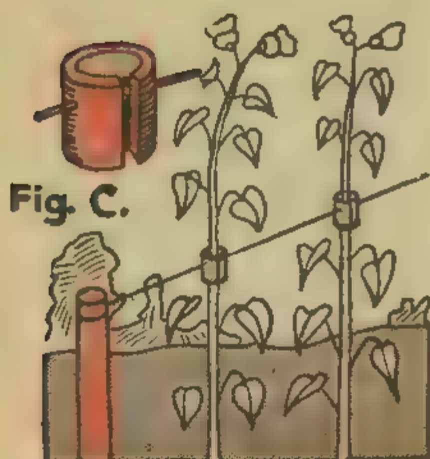
De kleine knutselaar

DENK OM DE PLANTJES

Het is soms nodig jonge boompjes of plantjes te beschermen. Zet daarom aan weerskanten van boompje of plantje een stokje stevig in de grond. Wikkel om die stokjes een cylinder van licht metaalgaas. Dat laat de warmte tevens door. (Zie figuur B.) Wil je je planten beveiligen tegen windstoten, gebruik dan korte stukjes waterslang. Hoe je die moet bevestigen toont figuur C afdoende. Het middel is ook probaat en laat dan maar waaien!

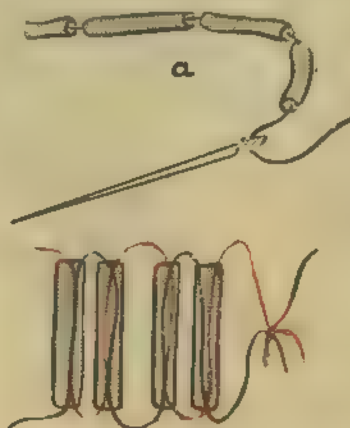

EEN LEUKE GORDEL

Die maken we van rietjes. Ja, doodgewone rietjes, die je in korte stukjes knipt. Met een stopnaald en een stevige draad steek je al die stukjes in de lengte vast aan die draad (zie a). Vervolgens zet je die stukjes *rechtop* naast elkaar en gaat er weer met naald en draad door, zodat de draad de ene keer aan de bovenkant twee buisjes verbindt en de volgende maal aan de onderkant. Dat houdt de stukjes stevig aan elkaar (zie b). Zodra de gordel lang genoeg is, knoop je beide draaduiteinden maar met een aardige lus aan elkaar. (Zie figuur E.)

FIG E

OOK EEN GEHEIMSCHRIFT

Wil je iets schrijven, dat je een ander niet wilt laten lezen, dan kun je spiegelschrift gebruiken. Leg op tafel een vel karbonpapier met de inktzijde naar boven. Leg daar een vel wit papier op en begin maar te schrijven. Niet met potlood of pen, maar met een stomp voorwerp, bijvoorbeeld een lucifer. Het geschrevene zal je op de achterkant van je blad zien staan, in spiegelschrift. Wie 't wil lezen, hoeft niets anders te doen dan er een spiegeltje voor te houden. Kijk maar eens, wat hier staat. (Fig. F.)

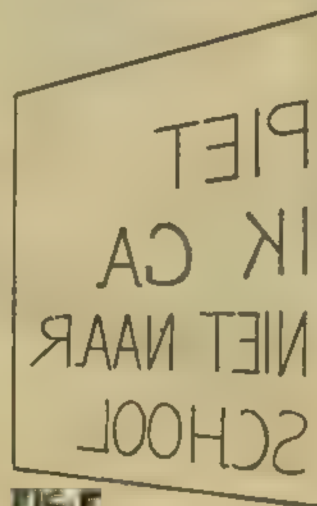

FIG. F

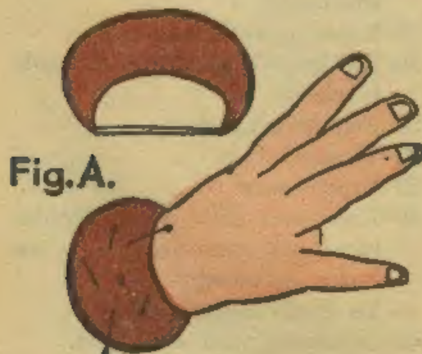
EEN POPPEBEDJE

Er is niet zoveel materiaal voor nodig. De maten zijn aangegeven in centimeters en het onderstuk kun je afwerken aan de hand van het rooster, waarvan de vierkanten 2½ cm zijn. Het is te maken van gewoon triplex, maar het onderstel liefst van multiplex. Het hele bedje bestaat uit zes stukjes. Gaatjes voor de schroeven even voorboren. Keurig aflakken of, als je dat liever doet, beitsen in een van de vele verkrijgbare kleuren. Wie fantasie heeft kan aan voor- en zijkanten nog wel een of ander leuk en toepasselijk ornamentje aanbrengen. Je hebt een figuurzaag niet voor niks, wel?

SPELDENKUSSEN

Voor meisjes, die graag naaien, is zo'n kussentje een uitkomst, vooral wanneer je 't altijd bij de hand hebt. Handige dingen hiervoor zijn afgedankte schouderkussentjes. Je weet wel: die halve-maan-vormige nogal dikke propjes die gebruikt worden om de schouders te vullen. Je buigt de uiteinden van zo'n kussentje wat naar elkaar toe en je maakt een stevig elastiekje tussen beide uiteinden vast. Dan kan men zo'n kussentje over de pols trekken en dank zij 't elastiekje blijft het onder 't werken goed zitten. Daarop kan moeder of zus alle spelden en naalden steken, die ze nodig heeft. (Zie figuur A)

Fig. A.

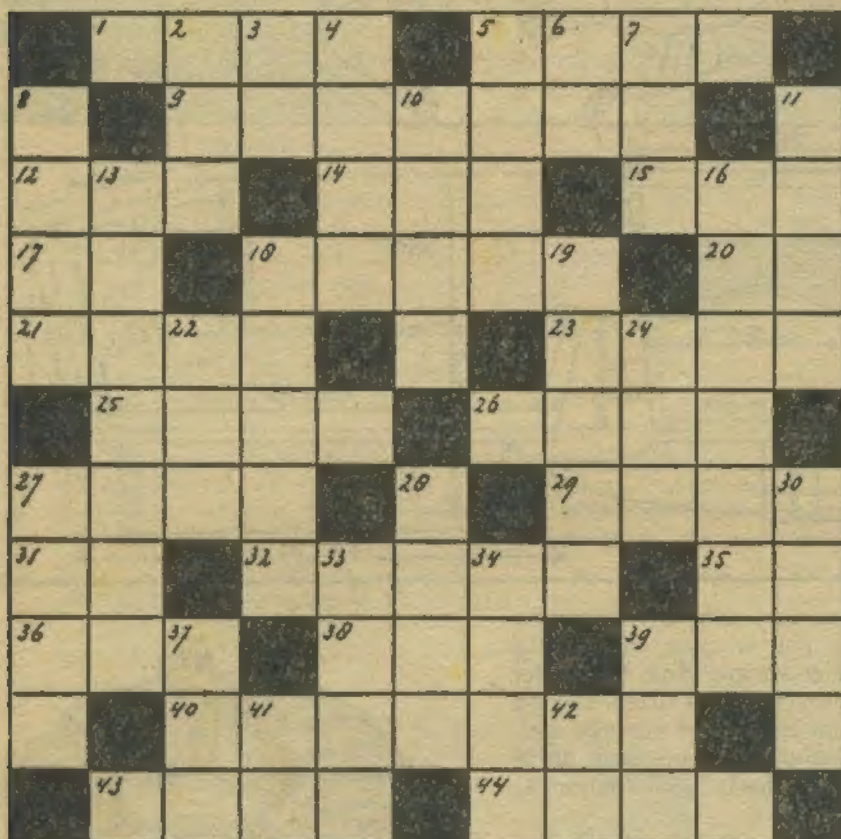
EEN POPPE-PARAPLU

Hiervoor heb je nodig een pijpereiniger en een paar tandenstokers. Bij gebrek hieraan neem je maar dunne, droge takjes. Zie in figuur D hoe je de tandenstokers vastzet in de lus van de pijpereiniger. Uit een beetje stevig papier (rood of groen) knip je zo'n rond schermpje, in de vorm van een harmonica. Je steekt de pijpereiniger door 't midden van dat scherm heen en vouwt beide uiteinden een tikje om. Met een elastiekje vastmaken aan de poppenhand.

Fig. D.

WIE PUZZELT ER MEE?

KRUISWOORDPUZZLE

Van links naar rechts:

1 Larve van een vlinder
5 Dit wordt gepresenteerd bij koffie of thee
9 Opgerolde zure haring
12 Herstelplaats voor schepen
14 Het bovenste deel van een korenhalm
15 Vloeibare meelkost
17 Ouderwetse lengtemaat van 69 cm
18 Puntig toelopend
20 Lidwoord
21 Groeit met stengels aan de kant van een sloot
23 Deel van de voet
25 Plat, rond chocolaadje
26 Onderste deel van de romp van een schip
27 Keukengereedschap; een soort schaaf met veel kleine, scherpe punten
29 Een stadje in Noord-Holland, bekend om zijn kaas
31 Voegwoord
32 Een hoge mannenzangstem
35 Riviertje of beek. Dubbele klinker
36 Afdruk van een tekening, die op een speciale manier op een metalen plaat wordt overgebracht
38 Het tegenovergestelde van leeg
39 Een korter woord voor weldra
40 Een groot werelddeel
43 Een griezelig achtpotig diertje, dat insecten vangt
44 De naam van de grootmoeder van koningin Juliana

Van boven naar beneden:

2 Was vroeger een eilandje in het IJselmeer
3 Grote rivier in Noord-Italië
4 Het tegenovergestelde van stijf
5 Klein; niet lang
6 Voorzetsel
7 Naam van een boom
8 Soort buisje, waar het bloed doorheenstroomt
10 Koren, dat in kolven groeit met ronde, gele korrels
11 Het tegenovergestelde van dicht
13 Heel groot dier met een lange snuit
16 Deftige naam voor een arend
18 Ander woord voor nauwkeurig, precies
19 Mannelijk rund
22 Schoenmakersgereedschap, waarmee gaatjes geprikt worden
24 Gezworen belofte
27 Strook of stuk (bijvoorbeeld chocolade)
28 Beharing van de bovenlip
30 Een hemellichaam, dat de aarde beschijnt
33 Een kort poosje
34 Vloeibaar vet
37 Vruchtennat
39 Een soort dijk; wordt echter niet langs, maar dwars door een rivier gebouwd
41 De derde muzieknoot
43 Afkorting voor kilometer.

OMZETRAADSEL

LADE
LAMA
PATS
PRET
DEEN
TROS
OORD
STAR
STEM

Jullie zien hier een rijtje woorden van vier letters. Uit de letters van elk woord moet je proberen een ander woord te maken. Alle vier de letters gebruiken, hoor!

De eerste letters van de nieuwe woorden vormen van boven naar beneden gelezen de naam van een grote stad in Nederland.

RAADSEL VOOR BEGINNERS

Met s word ik gedronken,
Met k zet je mij soms wel op,
Met p word ik gegeten,
Met l ben 'k goed voor een pop.
Wie ben ik?

•

VISITEKAARTJE

G. EVE

BAARN

Hu, een koud baantje heeft deze man!

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

•

Paaskaart

VROLIJK PAASFEEST

•

Raadsel

LAST, GAST, KAST en MAST

•

V-puzzle

Veel honden zijn der hazen dood.

•

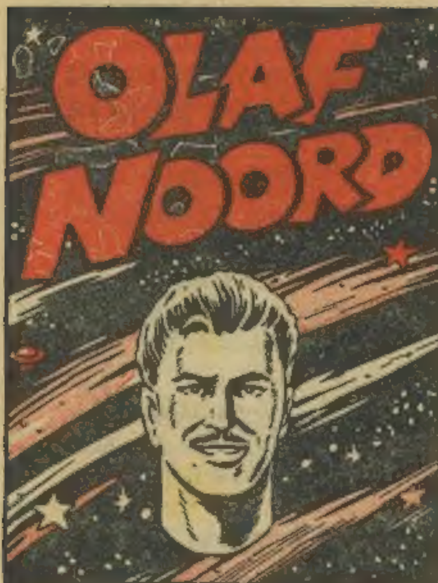
Wie weet het?

1 b — 2 a — 3 c — 4 b — 5 a — 6 c.

En zo gaan wij dan naar school toe....

Paard Jim School Pim Jongen

woonde op -d afgelegen boerderij, een flink eind van af. Daarom reed hij er elke morgen te heen. Op een dag regende het dat het , toen ze vertrokken. trok zijn over zijn en flapte zijn op en neer. Zo draafden zij heuvel op, heuvel af naar de grote houten over de rivier. verheugde zich al over de warmte van het lokaal, waar hij zijn kleren wel zou dr . Maar plots, hé, wat was dat? bleef pal staan en hinnikte. Geen wonder. De was weg. De zware stortregens en de storm hadden de weggebl -k. Op de oever van de rivier stonden 3 k ne , wie het huilen nader was dan het lachen. Ze keken naar het sn stromende water. Hoe moesten zij nu toch n komen? Als die er nog maar geweest was.... Maar was niet bang van 1 beetje water, al stroomde dat nog zo -d en liet de 3 k ne bij hem op het klauteren. Ze hielden elk stevig vast en.... pl , daar stapte het al d het donkere water en bracht hen alle 4 veilig naar de overkant. J st toen de voor het eerst ging, ber +k ten ze alle 5 de .

BIJ HUN POGING OM DE RAKET IN HANDEN TE KRIJGEN, WAREN ARDON EN ROBAN GEVANGEN GENOMEN DOOR DE DAZMANGS. OMDAT DE DAZMANGS VREESDEN DAT DE ANDERE UVURAN-EXPEDITIELEDEN ZICH MET HUN DUISTERE ZAKEN ZOUDEN BEMOEIEN, BESLOOT MEN SATURNUS TE VERLATEN....

DE RUINESTAD BEEFDE TOEN DE RAKET MET DONDEREND GEWELD ZIJN TOCHT DOOR HET HEELAL BEGON.

OLAF KEEK OP ZIJN BEURT DOOR DE KIJKER. DE VORM VAN HET WERELDDEEL AFRIKA WAS DUIDELIJK ZICHTBAAR, EVENALS EEN GEDEELTE VAN EUROPA. DE MAAN GING BIJNA SCHUIL ACHTER DE AARDE....

IN GEDACHTEN VERZONKEN BLEEF OLAF STAAN KIJKEN EN HIJ DACHT AAN ZIJN VRIENDEN OP DE VLIEGBASIS „THULE". PLOTSELING SPRONG OLAF ACHTER OP... HIJ HAD DE RAKET DER DAZMANGS GEZIEN!!

